

Gäller för: Socialnämnden

Dokumentansvarig:

Utvecklingsledare

Dnr : **KS2025/325-6**

Taxor och avgifter inom socialnämndens ansvarsområde 2026

Inledning

I riktlinjen redovisas tillämpning av lagstiftning, som gäller kommunens rätt att ta ut avgifter för vård, omsorg och socialt stöd enligt socialtjänstlagen (SoL) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL) samt avgifter för mat och förbrukningsvaror i samband med insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Dokumentet beskriver även avgifter för vissa stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär samt föräldrars ersättningsskyldighet för placerade barn.

Taxan gäller oavsett om insatserna utförs av kommunen eller på uppdrag av kommunen.

Avgifterna gäller från 1 mars 2026.

Vård och omsorg samt kommunal hälso- och sjukvård

Avgifter för trygghetslarm, hemtjänst, dagverksamhet, korttidsboende, särskilt boende och kommunal hälso- och sjukvård anpassas efter den enskildes avgiftsunderlag. Avgifterna ska vara skäliga och får inte uppgå till ett så stort belopp att den enskilde inte förbehålls tillräckliga medel för sina personliga behov och andra normala levnadskostnader (förbehållsbelopp). När avgifterna fastställs ska kommunen även försäkra sig om att omsorgstagarens make eller maka inte drabbas av en oskäligt försämrad ekonomisk situation.

Den högsta avgiften kommunen får ta ut kallas maxtaxa. Maxtaxan ändras årligen utifrån prisbasbeloppet. Prisbasbeloppet för 2026 är 59 200 kronor.

Den avgift kommunen tar ut för ovan nämnda insatser får högst uppgå till en tolftedel av 0,5392 prisbasbeloppet. Det är alltså den högsta kostnaden en enskild kan ha för de insatser som omfattas av maxtaxan. Om prisbasbeloppet ökar kan kommunfullmäktige inför varje nytt kalenderår justera tim- och månadsavgiften med förändringen av prisbasbeloppet som grund.

I avgiften ingår vård och omsorg enligt socialtjänstlagen. Kostnader för mat, förbrukningsvaror och hyra tillkommer utöver avgiften för vård och omsorg.

Den enskilde ska ges möjlighet att lämna uppgifter för beräkning av avgift när insatsen påbörjas. Kommunen skickar årligen ut inkomstförfrågan för beräkning av avgift. För den som inte lämnar in inkomstförfrågan beräknas avgiften utan hänsyn till förbehållsbelopp. Avgiften kan dock aldrig uppgå till mer än den högsta tillåtna avgiften enligt socialtjänstlagen.

Insats i form av bostad med särskild service enligt SoL (psykiatriboende) är avgiftsfri. Det tillkommer kostnad för bland annat mat, förbrukningsvaror och hyra.

Insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

Utgångspunkten är att stöd och service som ges enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ska vara avgiftsfri. I anslutning till en insats enligt LSS får kommunen dock ta ut skäliga avgifter för bostad, fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter. Avgifterna ska vara skäliga och får inte överstiga kommunens självkostnader. Kommunen ska se till att den enskilde får behålla tillräckliga medel för sina personliga behov.

Avgift för mat och förbrukningsvaror

Avgifter för exempelvis kost och förbrukningsvaror, som tillhandahålls av kommunen, omfattas inte av maxtaxan. Avgifter för mat och förbrukningsvaror ska vara skäliga och får inte överskrida kommunens självkostnader. Avgiften för mat i samband med insatser enligt socialtjänstlagen utgår från Teknik- och serviceförvaltningens beräkning.

Kostnad för mat i samband med insatser enligt socialtjänstlagen kan ge rätt till förhöjt minimibelopp till följd av förhöjda matkostnader. Konsumentverkets referensvärden av livsmedelskostnader är utgångspunkt vid beräkning av minimibeloppet.

Kostnad för mat i samband med insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, beräknas utifrån ett genomsnitt av Konsumentverkets referensvärden av livsmedelskostnader för olika åldrar.

Nedsättning av avgift och avgiftsbefrielse

Avbeställning

Om den enskilde meddelar kommande frånvaro, till exempel vistelse på annan ort, senast en vecka innan den planerade frånvaron, blir hen avgiftsbefriad. En längre tids uppehåll kan innebära omprövning av den behovsprövade insatsen. Om den enskilde har matdistribution och vill avbeställa måltiden måste hen göra detta senast två dagar innan för att bli avgiftsbefriad. Om avbeställning sker senare tas full avgift ut.

Sjukhusvistelse

Om den enskilde inte kan nyttja insatsen på grund av att sjukhusvistelse blir hen avgiftsbefriad för denna tid.

Dubbla boendekostnader

Den som flyttar till särskilt boende och inte hinner avveckla sin tidigare bostad får räkna med båda bostadskostnaderna när avgiften beräknas, under högst tre månader. Reduceringen gäller under förutsättning att den enskilde kan styrka att hyresrätten är uppsagd eller lämnad till försäljning.

Avgifter för stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär

Vid placering av vuxna enligt SoL/LVU/LVM i familjehem, på hem för vård eller boende samt vid placering i skyddat boende, debiteras en egenavgift för uppehållet. Ersättningen som kommunen får ta ut regleras i 6 kap 1 § socialtjänstförordningen och får uppgå till högst 80 kronor per dag. Avgifterna får inte överstiga kommunens självkostnader.

Avgiften den enskilde ska betala avgörs av hens inkomst efter avdrag samt hur många dygn personen i fråga har vårdats utanför hemmet. Om det saknas avgiftsutrymme eller om avgiftsutrymmet är så litet att månadsavgiften blir mindre än 100 kr, tas ingen avgift ut.

Eftergift kan begäras och beviljas om särskilda skäl föreligger.

Överklagan

Beslut om avgift och förbehållsbelopp kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Föräldrars ersättningsskyldighet för placerade barn

Föräldrar är skyldiga att i skälig utsträckning bidra till kommunens kostnader när ett barn under 18 år får vård eller omvårdnad utanför det egna hemmet. Det framgår av

socialtjänstlagen (SoL) och av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Bestämmelserna om föräldrarnas skyldigheter att bidra till kommunens kostnader finns i 6 kap. socialtjänstförordningen, 5 § förordningen om stöd och service till vissa funktionshindrade och i 19 kap. socialförsäkringsbalken (SFB).

Ersättningsskyldigheten gäller oberoende av om föräldern är vårdnadshavare eller inte.

Ersättningsbeloppet, det vill säga hur mycket en förälder ska betala till kommunen per månad, beror både på förälderns årsinkomst och på hur många barn som föräldern har att försörja. Ersättningsbeloppet omräknas årligen.

Procentsatsen som en förälder ska betala baseras på inkomstberäkningen i den senaste taxeringen. Det belopp som var och en av föräldrarna ska bidra med får dock inte överstiga vad som för varje tid motsvarar beloppet för underhållsstöd enligt 18 kap. 20 § socialförsäkringsbalken.

Eftergift kan begäras och kan beviljas om särskilda skäl föreligger. När barnet fyller 18 år upphör ersättningsskyldigheten.

Socialnämndens beslut om vad en förälder ska betala i ersättning till kommunen kan inte överklagas.

Tabell för taxor och avgifter från 1 mars 2026

Beräkningsgrund		
Prisbasbelopp 2026	59 200 kronor	
Förhöjt prisbasbelopp 2026	60 500 kronor	
Maxtaxa för vård och omsorgsavgifter 32 kap 6 § SoL	2660 kronor	0,5392 % av prisbasbeloppet/12
Minimibelopp för personer 61 år eller äldre 32 kap 8 § SoL Ensamstående Sammanboende makar och sambor	7296 kronor/månad 5953 kronor/månad	1,4789 % av prisbasbeloppet/12 1,2066 % av prisbasbeloppet/12
Minimibelopp för personer 60 år eller yngre, 32 kap 8 § SoL Ensamstående Sammanboende makar och sambor	8026 kronor/månad 6548 kronor/månad	Generellt förhöjt minimibelopp 10 %

Avgift för vård och omsorg samt kommunal primärvård		
Trygghetslarm	247 kronor/månad	0,05 % av prisbasbeloppet/12 månader.

Installation trygghetslarm	278 kronor	Engångsavgift
Hemtjänst, inklusive avlösning i hemmet	278 kronor/beslutad timma	0,0047 % av prisbasbeloppet.
Distribution av matdistribution	278 kronor/beslutad timma	0,0047 % av prisbasbeloppet.
Dagverksamhet	83 kronor/dag	0,0014 % av prisbasbeloppet.
Korttidsboende	89 kronor/dygn	Maxtaxa/30 dagar
Särskilt boende	2660 kronor/månad	0,5392 % av prisbasbeloppet/12 månader (maxtaxa).
Kommunal hälso- och sjukvård	408 kronor/månad	0,00689 % av prisbasbeloppet

Avgift för kost inom vård och omsorg och socialpsykiatri, insats enligt socialtjänstlagen

Teknik och serviceförvaltningens beräkning

Matdistribution	72 kronor	Inklusive packning
Dagverksamhet	72 kronor	Lunch och kaffe
Korttidsboende, växelvård	150 kronor/dygn	Alla måltider
Särskilt boende	150 kronor/dygn	Alla måltider
Frukost	12 kronor (<i>oförändrad</i>)	särskilt boende, korttidsboende

Lunch	69 kronor	särskilt boende, korttidsboende
Middag/lagad kvällsmat	55 kronor	särskilt boende, korttidsboende
Enklare kvällsmål	4 kronor (<i>oförändrad</i>)	Särskilt boende, korttidsboende
Mellanmål/kaffe, 2 stycken	10 kronor (5 kr/styck)	särskilt boende, korttidsboende

Avgift för kost inom Funktionsstöd, insats enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade¹

Konsumentverkets referensvärden av livsmedelskostnader 2026

Frukost	15 kronor	0-14 år
Lunch	22 kronor	0-14 år
Middag/lagad kvällsmat	23 kronor	0-14 år
Enklare kvällsmål	3 kronor	0-14 år
Mellanmål/kaffe, 2 stycken	8 kronor (4 kr/styck) <i>oförändrad</i>	0-14 år
Alla måltider/dygn	71 kronor	0-14 år
Frukost	21 kronor	15-17 år
Lunch	30 kronor	15-17 år
Middag/lagad kvällsmat	32 kronor	15-17 år

¹ Insats enligt 9 § 8 pt LSS för barn upp till 18 år är undantagna då föräldrarna debiteras enligt bestämmelser om föräldrars ersättningsskyldighet enligt i 6 kap. socialtjänstförordningen, 5 § förordningen om stöd och service till vissa funktionshindrade och 19 kap. socialförsäkringsbalken (SFB).

Enklare kvällsmål	4 kronor	15-17 år
Mellanmål/kaffe, 2 stycken	12 kronor (6 kr/styck) <i>oförändrad</i>	15-17 år
Alla måltider/dygn	99 kronor	15-17 år
Frukost	19 kronor	Från 18 år
Lunch	27 kronor	Från 18 år
Middag/lagad kvällsmat	28 kronor	Från 18 år
Enklare kvällsmål	4 kronor	Från 18 år
Mellanmål/kaffe, 2 stycken	10 kronor (5 kr/styck)	Från 18 år
Alla måltider/dygn	88 kronor	Från 18 år

Övriga taxor och avgifter		
Borttappad larmknapp	1000 kronor	Engångsavgift
Sondmat	50 kronor/dag (1500 kronor/månad)	Maximala egenavgiften enligt beslut i Västra Götaland Regionfullmäktige.
Förbrukningsvaror – Tvätt och rengöringsprodukter	200 kronor/månad	Konsumentverkets referensvärde, i de fall den enskilde inte köper egna förbrukningsvaror.
Föräldrars ersättningsskyldighet vid placerade barn	Maxkostnaden motsvarande ett underhållsbidrag	Försäkringskassans regler för underhållsbidrag. För kortare placeringstid än en månad eller om det framräknade beloppet understiger 100 kronor par

		barn och månad tas ingen ersättning ut från föräldrarna.
Egenavgift vid placering av vuxna enligt SoL/LVU/LVM i familjehem, på hem för vård eller boende samt placering i skyddat boende	80 kr/dygn	Rekommendation från Sveriges kommuner och regioner, SKR

Förhöjt minimibelopp till följd av förhöjda matkostnader 2026

Insats	Avgift	Konsumentverkets referensvärde	Förhöjt minimibelopp
Matabonnemang särskilt boende	4500 kronor/månad	2450 kronor/månad	2050 kronor/månad
Måltidsavgift matdistribution	72 kronor* antal portioner	33 kronor/portion	Halv: $14 \cdot 39 = 546$ kronor/månad Hel: $30 \cdot 39 = 1170$ kronor/månad
Mat dagverksamhet	72 kronor * antal portioner	33 kronor/portion	Halv: $14 \cdot 39 = 546$ kronor/månad Hel: $30 \cdot 39 = 1170$ kronor/månad
Måltidsavgift växelvård	150 kronor/dygn	82 kronor/dygn	0-1 vecka = $68 \cdot (7-1) = 408$ kronor 2 veckor = $68 \cdot (14-1) = 884$ kronor
Måltidsavgift korttid	150 kronor/dygn	82 kronor/dygn	Halv: $68 \cdot (14-1) = 884$ kronor Hel: $68 \cdot (30-1) = 1972$ kronor

Årlig omräkning

Utifrån de av kommunfullmäktige antagna beräkningsgrunderna, räknar socialnämnden varje år upp avgifterna inom socialnämndens ansvarsområde.